

LAKIALOITE 108/2002 vp

Laki lapsilisälain 1 ja 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Lapsilisäoikeuden ulottaminen kaikkiin alle 18-vuotiaisiin on jo pitkään ollut yksi suomalaisen sosiaalipolitiikan tavoitteista ja toiveista. Nykyisessä yhteiskuntarakenteessa 17-vuotiaat ovat lähes aina vanhempiensa elatuksen varassa. Vanhemmilla on myös lakisääteinen velvollisuus heidän elättämiseensä. 17 vuoden ikärajan ylläpitämiselle ei perheiden todellisuudesta löydy perusteita. 17-vuotiaan kohdalla vanhempien menot eivät suinkaan välttämättä ole pienimmillään. Esimerkiksi lukiossa opiskelevan nuoren koulukirjat maksavat tuhansia markkoja lukuvuodessa.

Eri tukijärjestelmien yhteensovittaminen vaatii lapsilisäin korottamista. Opintotuessa vanhempien tulot otetaan huomioon opintorahan asumislisää myönnettäessä 18 vuoden ikään saakka ja opintorahaa myönnettäessä aina 20 vuoden ikään saakka. Kun vanhemmilta vaaditaan lapsen elatusta 18 vuoden ikään saakka ja tämän opiskellessa usein vielä vanhemmaksiin, olisi kaikin puolin kohtuullista maksaa lap-

silisää vielä 17-vuotiaillekin. Sosiaalinen oikeudenmukaisuus, järjestelmien yhteensovittaminen ja vanhemmilla oleva elatusvelvollisuus tekevät uudistuksesta välttämättömän.

Lapsilisäoikeuden ulottaminen 17-vuotiaiden ikäluokkaan tulisi maksamaan valtiolle noin 74 miljoonaa euroa vuosittain. Alle 18-vuotiaiden opintotuesta säästyisi noin 14 miljoonaa euroa vuosittain. Säästön on laskenut keväällä 2000 mietintönsä jättänyt uudistusta kannattanut työryhmä. Osittain uudistusta rahoittaisivat myös säästävät toimeentulotuet.

Ensi vuonna lapsilisien ulottaminen 17-vuotiaisiin tulisi maksamaan valtiolle arviolta 25 miljoonaa euroa, jos lapsilisien piiriin otettaisiin uutena ryhmänä vain ne nuoret, jotka täyttävät 17 vuotta vuoden 2003 aikana ja jos uudistus tulee voimaan 1.7.2003 alkaen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

lapsilisälain 1 ja 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä elokuuta 1992 annetun lapsilisälain (796/1992) 1 §:n 1 momentti ja 8 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1234/1993, seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus ja soveltamisala

Suomessa asuvan alle 18-vuotiaan lapsen elatusta varten maksetaan tämän lain mukaisesti valtion varoista lapsilisää.

— — — — —

8 §

Maksamisaika

Lapsilisä maksetaan sitä seuraavan kalenterikuukauden alusta, jonka kuluessa lapsi on syntynyt tai oikeus lapsilisään on alkanut, sen kalenterikuukauden loppuun, jonka kuluessa lapsi täyttää 18 vuotta.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2002

Päivi Räsänen /kd